

Živý plot

ZAHRADNICTVÍ FLOS

VÝSADBA

PO DORUČENÍ

Rostlinu důkladně zalijte ke kořenům nebo ponořte s květináčem na pár hodin do vody. Pokud je to možné, hned potom zasadte.

KDY SÁZET

Rostliny v kontejnerech sázejte po celou sezonu. Balové od března až května a od září až zámrazu. Prostokořenné časně zjara a na podzim. Pokud nemrzne, je možné prostokořenné sazenice sázet i během zimy.

VÝSADBA

Při výsadbě si pomozte nataženým provázkem, kterým si vytyčíte rovinu a prostor. Vyhlubte sázecí příkop 50 cm široký a 30 – 40 cm hluboký a jeho dno nakypřete. Vyhloubenou zeminu smíchejte s kompostem. Rostliny sázejte v uvedených rozestupech, zeminu kolem rostliny lehce přišlápněte a dobře zalijte. Nakonec zasypte vrstvou (5 – 10 cm) mulčovací kůry nebo štěpky.

MULČOVÁNÍ

Mulčováním potlačíte růst plevelů a pomůžete udržet půdní vlhkost. Použijte borku nebo štěpku z listantých stromů, na podzim můžete přihnout spadanými listy.

HNOJENÍ

Rostliny hnojte až ve druhém roce výsadby potom, co jsou dobře zakořeněné. Hnojte maximálně 2× ročně, na začátku sezony a po řezu, nejpozději pak koncem léta, aby mladé výhony stihly dostatečně vyžrát.

NÁŘADÍ A MATERIÁL

Rýč a rycí vidle, zahradní nůžky na zastřížení po výsadbě, elektrický plotostřih na následnou údržbu.

LISTNATÉ TVAROVANÉ

HABR OBECNÝ (CARPINUS BETULUS)

Habr obecný je domácí opadavá dřevina, ideální na tvarovaný živý plot.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý na pěstování, je nenáročný, • dobře se tvaruje, snáší i výrazný řez, • roste rychle – přírůstek 25–35 cm za rok, • nenáročný na zálivku, při dostatečné roste bujně, • je opadavý, ale staré listy opadávají až na jaře, když raší nové, • i přes zimu je tedy olistěný (živý plot z habrů je i v zimě téměř neprůhledný), • v hustých větvích habru rádi hnízdí ptáci.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunce i stín, • snáší i studené polohy a mrazové kotliny, • na půdu je nenáročný, snese téměř jakékoli podmínky, • upřednostňuje kypré půdy bohaté na živiny, • snese alkalické až kyselé prostředí, • snáší vyšší půdní vlhkost než buk, • zvládne i krátkodobé zamokření kořenů.
VZDÁLENOST	DO ŘADY – sázejte v rozestupech 50 cm. DO TROJSPONU – sázejte v rozestupech 50 cm, jedna rostlina mezi (rovnostanný trojúhelník).
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • habry používané na živé ploty snesou téměř jakýkoli řez, • udržujte je ve výšce od 0,5 do 5 m, • stříhejte do mírně kónického tvaru, aby se i ke spodním větvím dostalo dost slunce, • řežte pravidelně 1 – 2× ročně, první řez během května/června, druhý řez koncem léta, • po výsadbě seřízněte o 1/3 až 1/2 původní délky, díky tomu lépe obrazí a zhoustne odspodu.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • na zálivku nenáročný, pravidelně zalévejte v 1. roce po výsadbě, • prostokořenné i kontejnerové sazenice na několik hodin před výsadbou namočte do vody, • po výsadbě zalijte alespoň 10 l vody na rostlinu, • pravidelně zalévejte, dokud nezakoření.

LISTNATÉ TVAROVANÉ

BUK LESNÍ (FAGUS SYLVATICA)

Buk lesní je domácí opadavá dřevina vhodná na tvarované živé ploty.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • kultivary s barevnými listy, • velké roční přírůstky 30-40 cm, • velice dobře snáší řez, • listy se na podzim zbarvují do žluté až červenohnědé, na zimu opadají.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • vyhovuje mu jakákoli zahradní půda mimo jílovité, • stanoviště slunečné i polostinné, • poloha od nížin až po nadmořské výšky kolem 1500 m.
VZDÁLENOST	DO ŘADY – sázejte v rozestupech 50 cm. DO TROJSPONU – sázejte v rozestupech 50 cm, jedna rostlina mezi (rovnostranný trojúhelník).
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • řez snáší dobře, • tvarujte v rozmezí 0,7–4 m, udržujte kónický tvar keře, aby i ke spodním větvím šlo dostatek světla, • řezejte pravidelně 1–2× ročně, v květnu výhony, během léta upravte kontury, • po výsadbě seřízněte o 1/3 až 1/2 původní délky, díky tomu lépe obrazí a zahoustne odspodu.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • na zálivku nenáročný, pravidelně zalévejte v 1. roce po výsadbě, • prostokořenné i kontejnerové sazenice na několik hodin před výsadbou namočte do vody, po výsadbě zalijte alespoň 10 l vody na rostlinu. Dále pravidelně zalévejte, dokud nezakoření.

LISTNATÉ TVAROVANÉ

PTAČÍ ZOB OBECNÝ (LIGUSTRUM VULGARE)

Ptačí zob obecný je poloopadavý nenáročný keř vhodný k řezu.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • výborně snáší řez, • rychle roste, přírůstek 30–40 cm za rok, • na chráněném stanovišti zůstává přes zimu částečně olistěný.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunné až stinné stanoviště, • nemá zvláštní nároky na půdu.
VZDÁLENOST	DO ŘADY – rostliny sázejte v rozestupech 30–50 cm. DO TROJSPONU – sázejte v rozestupech 30–50 cm, jedna rostlina mezi (rovnostranný trojúhelník).
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • stříhejte 2× ročně: v březnu a v červnu/červenci, • udržujte na výšku 0,6–2,5 m.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • na zálivku je nenáročný, pouze v 1. roce po výsadbě zelévejte pravidelně.

LISTNATÉ TVAROVANÉ

BOBKOVIŠEŇ/VAVŘÍNOVEC (PRUNUS LAUROCERASUS)

Stálezelený keř s tuhými lesklými listy, vhodný do volně rostoucího i tvarovaného živého plotu.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • nenáročná na pěstování, • daří se jí i na stinném chráněném stanovišti, • preferuje vlhké humózní a propustné půdy, nedaří se v jílovitě a zamokřené půdě, • neopadavý list.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunné až stinné stanoviště, • zvláště mladé rostliny jsou náchylné na namrzání, je tedy potřeba ochrany před zimním sluncem a silným větrem, • preferuje živné půdy.
VZDÁLENOST	DO ŘADY ve vzdálenosti 50–70 cm od sebe.
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • udržujte na výšce 0,8–3 m, • 1. řez konec března/začátek dubna, v červenci můžete ještě jednou zastříhnout nové výhony, • můžete provést zmlazení až na kmen, obrazí, • vzhledem k neopadavému listu je lepší po zapěstování tvarovat mechanickými nůžkami.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • v 1. roce po výsadbě je nutná pravidelná zálivka, • u stálezelených rostlin je potřebná zálivka i během suchých zim při teplotách nad 0°C.

LISTNATÉ TVAROVANÉ

HLOHYNĚ (PYRACANTHA COCCINEA)

Hlohyně je stálezelený keř s ozdobnými plody vhodný na stříhané stěny.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • neopadavý keř s trny, • na podzim výrazné, žlutooranžové až červené plody, zůstávají do zimy, • vytváří zcela nepropustné porosty, • plody jsou potravou pro ptáky.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • nenáročná, snese sucho, • plné slunce i polostín, • namrzá jen ve velmi tuchých zimách, po seříznutí dobře regeneruje, • nevhodná do vyšších poloh, • preferuje lehčí půdy než jílovité, je spíše vápnomilná.
VZDÁLENOST	Sázejte ve vzdálenosti 30–50 cm od sebe.
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • dorůstá do výšky 2–3 m, • stříhejte na jaře před rašením, v průběhu léta je možný 2. řez.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • v 1. roce po výsadbě je nutná pravidelná zálivka , • u stálezelených rostlin je potřebná zálivka i během suchých zim při teplotách nad 0°C, u hlohyně však stačí minimální.

JEHLIČNATÉ TVAROVANÉ

ZERAV/TÚJE (THUJA)

Túje je odolná jehličnatá dřevina vhodná do živých plotů.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • odolná proti mrazu, • dobře regeneruje.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunná až polostinná místa, • hlinité, vlhčí půdy, bohaté na živiny.
VZDÁLENOST	<ul style="list-style-type: none"> • stříhané živé ploty: 50–70 cm, • volně rostoucí ploty: 70 cm.
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • roční přírůstek 30–40 cm, • provádějte řez na konci července/začátku srpna, • udržujte na výšku 0,8–5 m.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • současná sucha nesnáší dobře, • zalévejte i starší rostliny pravidelně, zejména během léta.

JEHLIČNATÉ TVAROVANÉ

CYPŘIŠEK (CHAMAECYPARIS)

Cypřišek je jehličnatá dřevina vhodná jako solitér i do stříhaného živého plotu.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • dobře snáší řez, • má bujný růst, • dobře snáší znečištěné ovzduší, • poměrně dobře snáší sucho.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunná až polostinná chráněnější místa, • španě snáší zimní sucho.
VZDÁLENOST	Sázejte do řady ve vzdálenosti 50–70 cm.
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • roční přírůstek 30 cm, • řezejte na jaře nebo koncem srpna/začátkem září, • tvarujte na výšku v rozmezí 0,8–4 m.
ZÁLIVKA	<ul style="list-style-type: none"> • na vláhu je náročnější cypřišek hrachonosný, tupolistý a zera- vovitý, • ostatní snáší sucho dobře.

JEHLIČNATÉ TVAROVANÉ

TIS ČERVENÝ (TAXUS BACCATA)

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • nenáročný na pěstování, • dobře snáší řez a zmlazení, výborně regeneruje, • je naším nejtmašším jehličnanem, • netrpí znečištěným ovzduším, škůdci ani chorobami.
PODMÍNKY	<ul style="list-style-type: none"> • slunce, polostín i stinná místa, • nenáročný na půdu, nemá rád kyselou.
VZDÁLENOST	Sázejte ve vzdálenosti 40–70 cm dle velikosti sazenice a druhu.
ŘEZ	<ul style="list-style-type: none"> • roste pomalu, roční přírůstek 15–25 cm, • 1× koncem června, • udržujte výšku od 0,4 do 5 m.
ZÁLIVKA	Nenáročný na zálivku.

VOLNĚ ROSTOUCÍ

zlatice (Forsythia), vajgélie (Weigela), purstoryl (Philadelphus), svída (Cornus), kalina (Viburnum), tavolník (Spiraea), trojpek (Deutzia), šeřík (Syringa) atd.

VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> • nenáročné na údržbu, • přirozenější vzhled než stříhané, • možnost kombinace rostlin se zajímavými květy, listem, plody, • proměnlivost v čase
PODMÍNKY	Vybírejte rostliny s potřebou podobných podmínek růstu.
VZDÁLENOST	<ul style="list-style-type: none"> • sázejte ve vzdálenosti 0,5–1 m od sebe, • 1–1,5 metru od plotu.
ŘEZ	Neprovádějte.
ZÁLIVKA	Pravidelně zalévejte v 1. roce po výsadbě, dále jen v období sucha.